

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Внутрішній аудит

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування,
Протокол № 6 від 27 грудня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Внутрішній аудит
Викладач (-і)	Василюк М.М., д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	+38(066)4653250
Е-mail викладача	mariya.vasyliuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6730
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Внутрішній аудит» є вибірковою освітньою компонентою підготовки майбутніх кваліфікованих кадрів для роботи у сфері інформаційного забезпечення ефективного корпоративного управління. Підготовка фахівців спрямована на формування теоретичних знань і набуття практичних навичок щодо організації та проведення систематичного оперативного контролю та внутрішнього аудиту, як функції оперативного управління підприємством, зокрема щодо: виконання завдань внутрішнього аудиту, аудиту ефективності бізнес-процесів; розробці антикризових заходів служби внутрішнього аудиту, що сприятимуть ухваленню альтернативних управлінських рішень.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою вивчення є: засвоєння теоретичних основ відповідності внутрішнього аудиту наявним правилам та процедурам; оцінки ефективності елементів системи внутрішнього контролю; сприяння керівництву підприємства в удосконаленні бізнес-процесів; допомоги управлінському персоналу в реалізації прийнятої стратегії бізнесу; забезпечення користувачів достовірною інформацією і підготовка пропозицій щодо вдосконалення діяльності підприємства за результатами здійснення внутрішнього аудиту; оперативного внесення органам управління ефективних рекомендацій щодо усунення недоліків, які виявляються в процесі внутрішнього аудиту; застосування способів та методів оцінювання фінансової та господарської інформації і складання звітності.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.</p> <p><i>Загальні компетентності:</i></p> <p>ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК03. Здатність працювати в команді. ЗК04. Здатність працювати автономно. ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p><i>Фахові компетентності:</i></p> <p>СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування. СК07. Застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості.</p>	

Фахові компетентності:

СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК07. Застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості.

СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.

СК09. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.

СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.

СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Програмні результати навчання:

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР10. Розуміти теоретичні засади аудиту та вміти застосовувати його методи і процедури.

ПР12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.

5. Організація навчання

Обсяг курсу – 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин – дфн/зфн
лекції	16/6
практичні	16/6
самостійна робота	58/78

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
II	071 Облік і оподаткування	третій	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема, план	Кількість годин		
	лекція	практичне заняття	самостійна робота студента
ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ 1.1. Виникнення і розвиток внутрішнього аудиту та його завдання. 1.2. Предмет, об'єкти і принципи внутрішнього аудиту. 1.3. Відмінності внутрішнього й зовнішнього аудиту. 1.4. Види внутрішнього аудиту.	2	2	4

ТЕМА 2 РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ 2.1. Професійні організації внутрішніх аудиторів. 2.2. Міжнародні стандарти внутрішнього аудиту. 2.3. Нормативно-правове регулювання внутрішнього аудиту в Україні.	2	2	10
ТЕМА 3. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПРАКТИКИ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ (СТАНДАРТИ) 3.1. Кодекс професійної етики внутрішнього аудитора. 3.2. Стандарти якісних характеристик. 3.3 Стандарти діяльності.	2	2	8
ТЕМА 4. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СТВОРЕННЯ Й ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ 4.1. Загальні вимоги до організації функціонування служби внутрішнього аудиту на підприємстві. 4.2. Функції та обов'язки служби внутрішнього аудиту. 4.3. Підходи до реалізації функції внутрішнього аудиту.	2	2	8
ТЕМА 5. ПЛАНУВАННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ 5.1. Підготовка стратегічного плану внутрішнього аудиту. 5.2. Загальна структура та основні етапи проведення внутрішнього аудиту. 5.3. Річне планування внутрішнього аудиту. 5.4. Планування завдання внутрішнього аудиту та складання робочої програми аудиторського завдання.	2	2	8
ТЕМА 6. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ 6.1. Методичні засади проведення внутрішнього аудиту. 6.2. Методика аудиту системи внутрішнього контролю бізнес-процесів підприємства. 6.3. Аудиторські докази у внутрішньому аудиті і оцінка ризиків помилок і шахрайства.	2	2	6
ТЕМА 7. ДОКУМЕНТУВАННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ 7.1. Загальні вимоги до документації внутрішнього аудиту. 7.2. Робочі документи внутрішнього аудитора. 7.3. Звітність внутрішнього аудитора.	2	2	8
ТЕМА 8. ОРГАНІЗАЦІЯ КОМУНІКАТИВНИХ ЗВ'ЯЗКІВ У СФЕРІ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ 8.1. Взаємодія служби внутрішнього аудиту з найвищим керівництвом підприємства. 8.2. Комунікативні зв'язки внутрішніх аудиторів з іншими підрозділами підприємства. 8.3. Взаємодія внутрішніх з органами державної влади.	2	2	6
Разом	16	16	58

6. Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>100 бална: залік виставляється на підставі поточних оцінок за всі форми контролю - 50 протягом семестру, 50 за залік.</p> <p>Зараховано – “відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обгрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обгрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>Зараховано – “добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;</p> <p>Зараховано – “задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>Незараховано “незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Відповідно до навчального плану, студент виконує дві модульні контрольні роботи. Головна мета – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При розв’язанні задач студент має детально розписувати результати.</p> <p>Для студентів денної форми навчання передбачено дві модульні контрольні роботи виконані в аудиторії у першому семестрі – на 5 та 7 занятті.</p> <p>Для студентів заочної форми навчання передбачено одну домашню контрольну роботу, яка повинна бути надіслана на електронну пошту викладача за 10 днів до початку сесії.</p>
Практичні заняття	<p>Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Максимальну оцінку 50 балів студент може отримати протягом семестру, 50 балів за залік. Мінімальним допуском до заліку є 25 балів.</p>
Самостійна робота	<p>Загальний обсяг годин самостійної роботи студента, що відводиться на вивчення дисципліни «Внутрішній аудит» складає 58 годин. Студентам пропонується виконання у першому семестрі завдань, що розміщені у Системі дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені В. Стефаніка (https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/6730).</p>

	Згідно графіку навчального процесу в період контролю за самостійною роботою студент проходить тестування на платформі дистанційного навчання.
--	---

7. Політика курсу

Письмові роботи: студент повинен самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).

Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання у визначений для контролю самостійної роботи період згідно графіку навчального процесу.

Академічну заборгованість студент здає відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими в університеті правилами.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання он-лайн тестування. Для обчислень можна використовувати калькулятор.

Вживати їжу та напої під час занять в аудиторії забороняється (крім води або за медичними показаннями).

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному форматі відповідно до встановлених університетом правил.

Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а "нб" округляється.

Індивідуальні завдання виконуються відповідно до затверджених кафедрою вимогах.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (на 20% менше). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, довідка від лікаря з зазначенням періоду хвороби).

У студентів є можливість отримати додатковий бал до підсумкової оцінки, пройшовши онлайн курси на платформі Prometheus та/або Coursera. Також приймаються сертифікати, які підтверджують проходження курсів студентом на інших платформах неформальної освіти. Назва курсів повинні відповідати тематиці вказаної дисципліни. Як правило, студент попередньо повинен погодити з викладачем коректність обраного курсу.

8. Рекомендована література

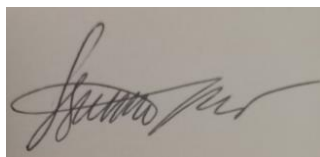
1. Про внутрішній аудит : проект Закону України URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55935
2. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України від 26.01.1993 р. № 2939-ХІІ.
3. Про затвердження Кодексу етики працівників підрозділу внутрішнього аудиту : Наказ МФУ України від 29.09.2011 р. № 1217 <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1195-11>
4. Про затвердження Стандартів внутрішнього аудиту: Наказ Міністерства фінансів України від 04.10.2011 р. № 1247 URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1219-11>
5. Міжнародні стандарти професійної практики внутрішнього аудиту (Стандарти). URL: [https://na.theiia.org/translations/PublicDocuments/IPPF-Standards 2017-Ukrainian.pdf](https://na.theiia.org/translations/PublicDocuments/IPPF-Standards%202017-Ukrainian.pdf).
6. Кодекс етики Інституту внутрішніх аудиторів URL : <http://iiaua.org/wp-content/uploads/2013/10/Code-of-Ethics-Ukrainian.pdf>
7. Аудит: навч. посіб. / [С.І. Дерев'янка, Н.П. Кузик, С.О. Олійник, О.М. Ганяйло] - К. : «Центр учбової літератури», 2020. - 380 с.
8. Бержанір І.А. Організація і методика аудиту: навч. посіб. для закладів вищої освіти / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань: ВПЦ «Візаві», 2022. 326 с.

- 9.Василіук М.М., Васильченко С.М. Формування механізму контролю за результатами діяльності органів місцевого самоврядування // «Регіональна економіка та управління», 2021. Вип. 4 (34). С. 15-18.
- 10.Внутрішній аудит : навчальний посібник / за ред. Ю. Б. Слободяник. Суми: ТОВ «ВПІ «Фабрика друку», 2018. 248 с.
- 11.Гончарук Я. А. Аудит:Навч. посіб. /Я. А.Гончарук,В.С. Рудницький. - К :Знання,2018. – 443 с.
- 12.Дєєва Н.М. Аудит: навч.-метод. посіб. / Н.М., Дєєва, О.І. Дедіков. - К. : ЦУЛ, 2019. –184 с.
- 13.Облік, аналіз, аудит і оподаткування: навч.-метод. Посібник / А.І.Вергун, Т.В.Косташ, Т.М.Ковальчук, М.А.Проданчук, І.І.Никифорак; за заг. ред. д.е.н., проф. Т.М.Ковальчук. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2020. 520 с.
- 14.Коблянська К.Ю., Бобошко В.С. Організація внутрішнього аудиту на підприємстві. Облік і фінанси АПК:бухгалтерський портал. 2021.
- 15.Максимчук І.А., Уманець Т.М. Організація внутрішнього аудиту на підприємствах: ризик-орієнтований підхід. Економіка. Фінанси. Право. №8/2021. С.19-24.
- 16.Облік і аудит: навч. посібник / Т.М.Ковальчук, І.І.Никифорак; за ред. Т.М.Ковальчук. Вид. 2-ге, доп. та перероб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2021. 316 с.
- 17.Огічук М.Ф., Рагуліна І.І., Новіков І.Т. Аудит: Навч. посібник. Вид. 4-те, перероб. і допов. К.: Алерта. 2020. 852 с.
- 18.Потриваєва Н. В., Біленко А. С. Внутрішній аудит як ефективний метод управління підприємством. Глобальні та національні проблеми економіки.-2018, Вип.№23, С.691-694.
- 19.Рожелюк В. Організаційні та методичні аспекти внутрішнього контролю контролю процесу переробки продукції. Світ фінансів. 2019. № 1. С. 121–131.
- 20.Рядська В.В., Петраков Я.В. Аудит. Практикум. - К.: ЦУЛ, 2022. - 416 с.
21. Рядська В.В., Петраков Я.В. Аудит : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 412 с.
22. Рязанова Н.О.Аудит : навч.-метод. посіб. Старобільськ :ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 234 с
- 23.Federation of Accountants (IFAC) – The International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB). 2020. URL: <https://www.iaasb.org/projects/quality-control>

Інтернет-ресурси

1. Офіційний сайт Інституту внутрішніх аудиторів України. URL : <https://iia-ua.org/?tag=%D1%96%D0%B2%D0%B0%D1%83>
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL : <http://www.minfm.gov.ua>
3. Офіційний сайт Аудиторської палати України. URL : <https://www.apu.com.ua>
4. Офіційний сайт Асоціації бухгалтерів і аудиторів. URL : <http://www.uacaa.org>
5. Спеціалізований інформаційно-аналітичний ресурс для бухгалтерів, аудиторів. URL : <http://www.ukr.buhgalter.com.ua>

Викладач

Марія ВАСИЛЮК